

Nakládka a vykládka

Lahve jsou těžké; 50 litrová lahev s CO₂ může vážit 90 kg i více. Zkontrolujte, zda vaše vozidlo může pojmout takovou hmotnost, aniž by bylo přetíženo, nebo aniž by to ovlivnilo ovladatelnost vozidla nebo jeho brzdění.

Uvažte, jak chcete naložit a vyložit lahve bez úrazu. Pád lahví je zvláště nebezpečný, a mnoho lidí bylo zraněno pohybujícími se lahvemi jen proto, že nevzali v úvahu rizika manipulace s lahvemi. Dopravujte jen minimální množství lahví, nezbytných k práci.

Jakmile jsou lahve z vozidla venku, dodržujte tyto jednoduché zásady:

- Nikdy se k volně stojící lahvi neobracejte zády
- Nikdy se nepokoušejte zachytit padající lahev
- Noste ochrannou obuv, rukavice a brýle
- Pokládejte lahve na pevný a rovný podklad
- K přemístění lahví používejte přepravní vozík

Větrání

Při přepravě lahví je velmi důležité přiměřené větrání; ideální stav:

- Používejte otevřené vozidlo nebo vozidlo určené k přepravě plynů
- Vozidlo by mělo mít plynotěsnou přepážku, oddělující řidiče od nákladu

Převzetí lahví & povolené produkty

Mezi produkty povolené k přepravě patří např.:

- Stlačené plyny (O₂, Ar, N₂)
- Rozpuštěné plyny (acetylen)
- Zkapalněné plyny (CO₂, propan)
- Medicinální stlačený kyslík
- Medicinální kapalný kyslík – POUZE přenosné kontejnery pro domácí léčbu

Před převzetím lahví je třeba zajistit:

- Čisté a uklizené vozidlo
- Přiměřenou velikost úložného prostoru k ochraně nákladu
- Vyloučení zdrojů vznícení
- Uložení ostatních uhlovodíků, např. kanystrů s palivem nebo zaolejovaných hadrů, vně vozidla
- Vybavení vozidla předepsanými hasicími přístroji

- Pro plyny, které přebíráte, je třeba získat bezpečnostní list, případně i písemné pokyny
- Během přepravy plynů nekuřte
- Nemáte-li otevřené vozidlo nebo vozidlo určené k přepravě plynů:
 - Nechte okna otevřená
 - Zkontrolujte zabezpečení nákladu
 - Nepřevázejte spolucestující
 - Odstraňte všechny látky, jež mohou s plyny reagovat

Konečně mějte na paměti, že bezpečná přeprava je odpovědností řidiče, proto vždy

řid'te bezpečně a dojedete bezpečně

Více informací viz webové stránky:
www.catp.cz www.eiga.eu

Činnost v nouzi

Přesné činnosti jsou závislé na typu dopravovaného plynu, jestliže však zjistíte únik z lahve obsahující **hořlavý plyn**:

- **Je-li to možné a bezpečné**, pokuste se dostat svoje vozidlo na nějaké izolované místo
- Minimalizujte potencionální zdroje vznícení
- Větrejte vozidlo, otevřete dveře
- Nepokoušejte se vstupovat do vozidla nebo zapínat zapalování
- Je-li to bezpečné, pokuste se uzavřít všechny případně otevřené ventily
- Pokuste se zajistit bezpečnou vzdálenost osob
- Volejte **Tísňové linky**: Udejte jim svoji přesnou polohu a počet a typ lahví

Jedná-li se o únik nehořlavého, netoxického plynu, je nejlépe nechat plyn bezpečně uniknout do ovzduší v dobře větrané oblasti. Opusťte vozidlo a zůstaňte v bezpečné vzdálenosti.

V každém případě si vyžádejte radu u **svého dodavatele plynu**.

Bezpečná doprava plynů

Lahve jsou velmi těžké a budou se pohybovat stejnou rychlostí, jako vaše vozidlo. Na rozdíl od vašeho vozidla však nejsou vybaveny žádnými brzdami, a nejsou-li zajištěny, mohou se při brzdění pohybovat vpřed a způsobit vážné škody.

Lahve s některými plyny, jako je propan, oxid uhličitý (CO₂) a acetylen, by neměly být přepravovány naležato, protože plyn v těchto lahvích je **zkapalněný**, nebo jako v případě acetyleny, **rozpuštěný** v acetonu. Při přepravě naležato existuje velmi reálné riziko úniku plynu závity ventilu, plyn se pak nahromadí v dostatečném množství uvnitř vozidla a může vzniknout výbušná nebo dusivá směs.

Ukládat svisle:

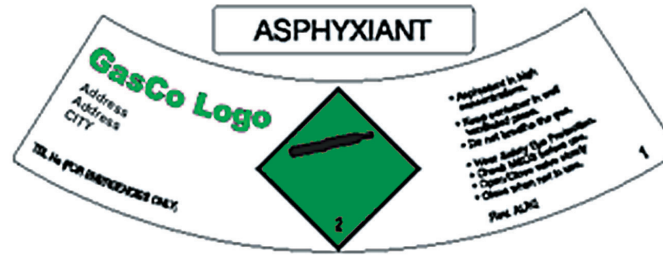
Dbejte, aby všechny lahve byly řádně zajištěny a nemohly se pohybovat.

Pokud nemůžete zajistit, aby lahve byly během přepravy ve svislé poloze, NEMĚLI byste přepravovat propan, CO₂ nebo acetylen.

Před odjezdem vždy zkontrolujte uzavření ventilu, aby nemohlo dojít k úniku plynu.

Nálepky

- Bezpečnostní značky označují **nebezpečnost plynu**
- Nikdy nepoužívejte nebo nepřevážejte lahev s plynem, která není označena nálepkou
- Nálepka je **jediný způsob** správného označení obsahu lahve
- Seznamte se s významem bezpečnostních značek a podle toho s lahvemi zacházejte

Hořlavý plyn

nebezpečí vznícení a výbuchu

Hoření podporující plyn

zvyšuje nebezpečí požáru

Nehořlavý, netoxický plyn

nebezpečí smrti udušením

Toxický plyn¹⁾

nebezpečí smrti otravou

Žíravý plyn

nebezpečí smrti poleptáním

¹⁾ Lahve s toxickými plyny by měly být přepravovány výhradně v otevřených nebo k tomu určených vozidlech!

Dopravní předpisy

Plyny v lahvích jsou klasifikovány jako **Nebezpečné věci**, a jako takové se jejich doprava řídí evropskou legislativou.

Možná jste se setkali s nákladními a dodávkovými automobily, které měly vpředu a vzadu oranžové tabulky.

Tato vozidla převážejí zboží, jež by mohlo být v případě dopravní nehody nebezpečné, a tyto tabulky varují záchranné složky před nebezpečím. Pokud jste „v práci“, platí tato pravidla i pro vás a jste povinni je dodržovat. Nezapomeňte na kontrolu! Jestliže přepravujete lahev s plynem čistě pro domácí použití soukromou osobou, tyto předpisy se na vás nevztahují. Přesto však musíte zajistit bezpečnou přepravu s ohledem na ostatní uživatele silnic a veřejnost obecně.

Jestliže opravdu chcete dopravovat lahve v osobním autě, dodávce nebo jiném uzavřeném vozidle, doporučujeme vám důkladně si prostudovat tento leták a přísně dodržovat bezpečnostní pravidla.

Jednoduchá pravidla bezpečnosti přepravy

- **Nekuřte**
- **Zkontrolujte řádné uzavření ventilu lahve**
- **Je-li lahev vybavena kloboučkem ventilu, měl by být nasazen**
- **Větrejte vozidlo / nechte okna otevřená**
- **Odmontujte taková zařízení, jako jsou regulátory, hadice, hořáky apod**
- **Zajistěte řádné upevnění všech lahví, aby se nemohly během jízdy pohybovat**
- **Jedte přímo do místa určení**
- **Nenechávejte lahve uvnitř automobilu nebo na nevětraném místě**
- **Po příjezdu do místa určení lahve okamžitě složte, nebo při zastavení na delší dobu zůstaňte na větraném místě**